

Koštianske noviny

Ročník 1 • Číslo 2/2015 • www.kostanynadurcom.sk • December 2015 • Bezplatne

Starosta obce

Vážení občania,

do Vašich domácností bolo doručené druhé číslo našich obecných novín.

Chcem sa v úvode poďakovať celému kolektívu redakčnej rady a všetkým, ktorí sa podieľali svojimi príspevkami na vydaní ďalšieho čísla Koštianskych novín. V tomto vydaní sa v krátkosti zmienim o nových skutočnostiach. Informácie sa usilujem poskytovať aj pomocou Obecného spravodaja, kde je však obmedzený priestor. Preto som to rozdelil a časť informácií budem poskytovať aj cez naše noviny.

Takže poďme postupne:

PHSR

Obecné zastupiteľstvo schválilo Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2015 – 2021 ako jeden zo strategických dokumentov. Určuje ďalšie smerovanie obce na najbližšie roky. Tento dokument je súčasťou predkladania projektov na získanie dotácií a aj prostriedkov z fondov EÚ. Ďakujem všetkým, ktorí sa na jeho spracovaní podieľali. Samozrejme, vďaka patrí aj Vám občania, ktorí ste ho svojimi pripomienkami pomohli vytvoriť.

Materská škola

Materská škola je v poradí druhou prioritou. Ukončili sme verejné obstarávanie na dodávateľa projektovej dokumentácie na rekonštrukciu, prístavbu a nadstavbu MŠ. Projektová dokumentácia je už hotová. Čakáme na vypísanie ďalšieho kola výzvy na dotáciu z Ministerstva školstva SR, do ktorej sa zapojíme, aby sme získali finančné prostriedky na realizáciu tohto projektu.

V prvých dvoch kolách sme neboli úspešní. Veríme, že v ďalšom kole sa nám podarí tiež uspieť.

Križovatka I/65

Našou veľkou prioritou zostáva riešenie križovatky pri železničnej stanici na ceste I/65. Bola vypracovaná štúdia s návrhom na vybudovanie okružnej križovatky. Jej riešenie bolo odobrené aj dopravným inšpektorátom.

Táto štúdia je podkladom pre vypracovanie projektovej dokumentácie a zaradenie okružnej križovatky do investičného plánu Slovenskej správy ciest. Tam smeruje naše úsilie, o čom rojukeme s kompetentnými orgánmi.

Od leta až do konca roku prebieha rekonštrukcia cesty I/65, ktorej súčasťou je aj predmetná križovatka. Podľa projektu,

ktorý bol vypracovaný, mala by riešiť komplexne bezpečnosť na uvedenom úseku. Ako doteraz rieši bezpečnosť, Vám nechávam na posúdenie. Už vyššie som spomínal, že sa nemôžeme uspokojiť so súčasným stavom. Preto žiadame vybudovanie okružnej križovatky.

Duplicita ihriska

V športovom areáli sa usilujeme o konečné doriešenie majetkovo-právnych vzťahov vlastníctva pozemkov pod ihriskom, a to o odstránenie duplicity na listoch vlastníctva. Zatiaľ sme nedospeli k dohode s duplicitnými vlastníckmi. Zostala nám posledná možnosť a tou je podanie žaloby na súd cez právne zastúpenie obce, čo sme aj urobili. K dohode sme dospeli len so Slovenským pozemkovým fondom, kde duplicitné parcely budú prevedené do výlučného vlastníctva obce bezodplatne v krátkom čase.

Aktualizácia Územného plánu - UPN HSA Martin Doplnok č.4

Druhým strategickým dokumentom, ktorý určuje smerovanie obce, je Územný plán. Pripravujeme jeho aktualizáciu v roku 2016. Požiadame tiež o dotáciu. V súčasnosti prebieha obstarávanie na výber odborne spôsobilej osoby a spracovateľa dokumentácie.

Priradenie súradníc GPS pre záchranné zložky, zlepšenie orientácie v obci

Dokončujeme zoznam so súradnicami GPS k popisným číslam rodinných domov. Jeho cieľom je riešenie problému súvisiaceho s neprehľadným číslovaním, ktoré ocení hlavne rýchla zdravotnícka pomoc. Poslúži tiež po zverejnení na

webovej stránke obce na vyhľadanie polohy rodinných domov. Súradnice budú poskytnuté záchraným zložkám do databázy.

IOMO – integrované obslužné miesta pre občanov

Pracovisko pod značkou IOMO vznikne aj v našej obci. Bude otvorené počas úradných hodín na obecnom úrade. Cieľom je priblížiť Vám - občanom služby štátu a pohodlne vybaviť úradné záležitosti na jednom mieste. Na jednom mieste sa bude dať vybaviť viac služieb a tak sa ušetrí čas. V prvej fáze projektu bude možné vybaviť si tieto služby:

- Výpis/Odpis z registra trestov
- Výpis z listu vlastníctva
- Výpis z obchodného registra

Dom smútku a cintorín

Okolie domu smútku a cintorína sme vyčistili od náletových drevín. Zarovnali sa nerovnosti popri plote

z oboch strán, vytvorené navozenou zeminou po výkopoch hrobov. Hľadáme vhodné riešenie na separáciu odpadu – plastov z kahancov a skla. Osadili sme dve informačné tabule, a to pri dome smútku a pri hornej bráne cintorína pre zlepšenie orientácie na zistenie polohy hrobových miest.

Dúfam, že som Vám poskytol v tomto vydaní nové informácie v príspevku, v ktorom nájdete odpovede. Spolu s Vami sa teším na ďalšie vydanie.

Na záver Vám do Nového roku, milí spoluobčania, želám predovšetkým radosť zo života. Tá sa nám akosi vytráca v únave a neistote, ktorú všetci pociťujeme. Želám Vám v Novom roku 2016 viac krajších dní ako tých horších, viac lásky ako nenávisť, viac hojnosti a radosti ako smútku, pevné zdravie a viac pokoja.

Váš starosta

Pán Valocký

Nezabúdajme na našich vojnových hrdinov

zakiaľ sú medzi nami.

Žiaľ, už iba jeden pamätník na vojnové časy ešte v našej obci žije. Je ním pán Matej Valocký, náš 91-ročný občan.

Práve za týmto cieľom sa ho rozhodla 4. júla 2015 navštíviť aj skupina

funkcionárov Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov z Liptova a Oravy. Tvorili ju: Róbert Fajta z Ružomberku, Dušan Sabol a Pavol Stuchlý z Istebného a Štefan Novák z Dolného Kubína. Prítomní viedli s pánom Valockým družný rozhovor, ktorý vyústil do nasledovného zaujímavého rozprávania hostiteľa.

Pán Valocký rozpráva:

Narukoval som 28. augusta 1944 do martinských kasární. Hneď po vypuknutí Slovenského národného povstania sme boli asi o jednej v noci poslaní na Oravu. Previezli nás do Kral'ovian, odkiaľ sme sa presunuli peši do Párnice. Tam sme sa nad potokom Zázrivka zakopali a čakali sme na nemeckých okupantov, ktorí sa k nám tlačili zo smeru od Žiliny a z liptovskej strany od Ružomberka. Mali sme so sebou potrebné náradie, a tak sme si vykopali zákopy. Ešte asi dva dni, ako sme tam kopali zákopy, nám vozili z Martina jedlo. Ale potom prišla pojazdná vojenská kuchyňa. Asi po jeden a pol týždni nás zase zobrali do Kral'ovian. To sa tam už Nemci tlačili od Vrútok cez Sučany. V Kral'ovianoch sme zažili aj prvú bojovú akciu. Potom sa Nemci stiahli a my sme v noci a ďalej cez deň ešte asi dvanásť hodín na stanici hliadkovali. Potvrdilo sa, že ustúpili smerom k Žiline. Tlačili sa však aj v smere od Ružomberku. My sme sa peši stiahli do Párnice, kde sme mali tiež stret s Nemcami.

Na Orave sme boli pričlenení k skupine majora Jamrišku, ktorý velil povstaleckým vojakom dolnokubínskych kasární. Tuhé boje s nemeckými vojakmi sme zvädzali na miestach

starej tehelne na kopčeku pri Istebnom a tiež pri Veličnej. Nemci boli v presile. Boli lepšie vyzbrojení, a tak sme museli ustúpiť až do Lučivnej smerom na Zázrivú. Tam sa sústredila celá naša vojenská jednotka. Pri spomienke na Lučivnú si zároveň spomínam aj na horára Čaploviča a tiež na horáreň, kde sa schádzal partizánsky štáb. Z Lučivnej sme potom pokračovali na Veličnú, kde sme mali tiež stret s Nemcami a až na Kubínsku hoľu. Bol som zadelený do prieskumného družstva, ktoré išlo vpredu. Boli sme asi dvadsiati. Mali sme robiť prieskum smerom cez Kubínsku hoľu, horami na Zábavu a v smere na Hruštín. Veliteľom tejto skupiny bol Ján Milo (kapitán pechoty v zálohe). Pustili sme sa smerom na dolnú Oravu. Spomínam si na obec Dlhá nad Oravou. Zhruba dva týždne sme sa tam zdržovali. Potom sme pokračovali na Pohronie cez Beňadikovo, kde boli Nemci. V noci sme prebrodili Váh a dostali sme sa až do Malužinej, Vyšnej a Nižnej Boce. Prešli sme na Čertovicu a na Ďumbier do hôr Nízkych Tatier. Peši sme sa presunuli až nad Demänovské jaskyne, kde sme si urobili okopy. Porobili sme aj budy. Nad Demänovskými jaskyňami sme sa opäť dostali do boja s Nemcami. Tam padol aj náš veliteľ. Potom sa vytvorila skupina v horách Nízkych Tatier, kde sa pohybovalo po potlačení povstania veľa vojakov. Sťahovali sme sa v smere od Banskej Bystrice. Naša pôvodná partizánska jednotka sa rozpadla. Časť z nej, v ktorej som bol aj ja, bola pričlenená k skupine plukovníka Michala Širicu. Táto operovala v Nízkych Tatrách, v okolí Ďumbiera. Z našej skupiny sme boli vyslaní asi šiesti na prieskum do Demänovej. Bolo to v polovici novembra 1944. Keď sme sa vracali z prieskumu, z hory nás prepadli bez strelby Nemci. Tiež taká hliadka ako my.

Zajali nás, odzbrojili a eskortovali peši do Liptovského Mikuláša. Odtiaľ nás zobrali nemeckým nákladným autom a previezli do ružomerských kasární, kde nás uväznili. Bolo tam sústredených veľa zadržaných a väznených ľudí. Spomínam si, že prišiel za mnou nejaký Nemeц z Nemeckého Pravna (teraz Nitrianske Pravno). Presviedčal ma ako Turčana, že potrebujú na Slovensku šoférov. Tak

som sa aj ja prihlásil. Ale kamarát ma odhovoril, aby som sa neprihlasoval. Mal s tým zlé skúsenosti. On tak urobil predtým a dostal sa na jeho prekvapenie do bojov v Nemecku ako šofér. Utekol, ale znovu ho chytili a zadržali. Tak som napokon zrušil svoje prihlásenie a šiel som s transportom do Nemecka spolu s ostatnými väzňami.

Transportovali nás po železnici v dobytých vagónoch cez Rakúsko. Dostali sme sa až k Magdeburgu do zajateckého tábora Altengrabow, Stalag XI. A. Vo vagónoch sme boli natlačení. Nemali sme žiadne zásoby potravín. Naša cesta zo stanice Ružomberok, kde nás naložili do vagónov, viedla po železnici cez severnú Moravu a Horní Lideč. Potom smerovala dolu na juh Moravy až do Rakúska cez Viedeň. Tam nás nemali kde prijať, a tak nás odtransportovali až do Nemecka. Naša strastiplná cesta po železnici trvala vyše týždňa. Tu by som sa chcel zmieniť o jednej príhode na stanici v Ružomberku. Mal som šťastie, že vedľa mňa doniesli do vagóna jednému mladému židovskému zajatcovi ruksak s koláčmi. Tento mladý muž bol potom vybratý spolu s ďalšími tridsiatimi zajatcami a premiestnený do tábora nútených prác vo Weidenbergu (stavba barakov). On sa potom so mnou rozdelil s koláčmi. Po oslobodení sme sa rozišli.

V zajateckom tábore Altengrabow bolo niekoľko tisíc zajatcov (asi jedenásť tisíc). Tu som bol inetrnovaný veľmi krátko. Po mesiaci a pol z nás, čo sme predtým prišli, vybrali asi tridsiatich. Odpočítali a zavelili: „Tridsiati poďte!“ Premiestnili nás. A tak som sa dostal do tábora nútených prác vo Weidenbergu. Tu som veľmi ťažko pracoval striedavo na stavbe, v kameňolome i v lese, a to všetko bez oddychu. Stavali sme obytné bloky pre Nemcov. V oboch táboroch boli ťažké a neludzské podmienky. Bývali sme v baraku aj tridsiati na jednej izbe. Spali sme na drevených pričiach podstlatých slamou a natisnutí vedľa seba. Strava bola biedna, len tak na prežitie. Často nám bola servírovaná na obed povestná suppe (polievka), do ktorej nám dozorcovia i napľuli. Neustále nás strážili šiesti ozbrojení nemeckí vojaci. Tábor bol obkolesený tri metre vysokým plotom. Toto utrpenie sme prežili. Tu nás 14. apríla oslobodili spojenecké vojská – Američania.

Koniec vojny ma teda zastihol vo Weidenbergu. Dvaja sme sa prihlásili u Američanov, že by sme s nimi chceli ísť ďalej. Môj spoluväzeň Janko Maňák vedel veľmi dobre po anglicky. A tak nám náš zámer vyšiel. Weidenberg nebol ďaleko od českých hraníc. Ja som sa ako československý vojak dostal do Chebu. Pod americkou vojenskou správou som jazdil po západných Čechách ako šofér. Už predtým v civile som si urobil vodičský preukaz. Pracoval som totiž v pneuservise v Martine, kde som sa vyučil. V Chebe boli sústredení českí a americkí vojaci. V pohraničí sme hľadali Nemcov poschovávaných po domoch. Pochádzali odtiaľ a bojovali v nemeckej armáde. Z Chebu sme potom išli peši až do Plzne. Tam nám navrhli, že ak chceme, môžeme ísť domov. Prihlásil som sa aj ja. Opäť sme išli peši smerom na Brno. Cez Brno sme ale neprechádzali. Pár dní predtým bolo zbombardované. Bolo už po vojne a všetci sa vracali domov.

Toto by bol môj vojnový príbeh. Smutným čo všetko som v mladosti prežil. A radostný, že som sa z toho pekla vôbec dostal. Asi držal Pán Boh nado mnou ochrannú ruku. Zároveň pripájam k textu aj zoznam spoluväzňov zo zajateckého

544 712-32 00	719 556 3 000
Josef Fekiaří	Deton ob. Zelen
Rudolf Jančík	
August	čičma lehot ob. Slovace
Peter Kelho	Slavkov ob. Leobrodice
Josef Kundera	Čimoz ob. Litice
Michal Hanko	Hradec ob. Mitoa
Rudolf Mukiš	Hradec ob. Topolčany
Jan Hajlov	Ban. Slavnice Poudaj ob. 263
Karel Štěrba	Lipt. Štáice ob. Ružom keroh
Jan Droppa	Andriec ob. L. Mikuláš
František Kříž	Pieč. Jolob ob. Ružom keroh
Josef Balija	Maly Slovob ob. Křemarok
Jan Morole	Křemarok ob. Ružom keroh
Rudolf Rajchel	Břimice ob. Ban. n. Běchov
Matej Kalíška	Pouba ob. L. Křemarok
Josef Fajčík	Plešovice ob. L. Křemarok
Jan Holuša	Červená ob. L. Křemarok
Jan Hausmanik	Červená ob. Boreč
Jan Mikuš	Červená ob. L. Křemarok
Jan Lápkalík	Červená ob. L. Křemarok
Karel Štěrba	Červená ob. L. Křemarok
Leňka Břimice	Červená ob. L. Křemarok
Tonič	Červená ob. L. Křemarok
Jan Vanča	Červená ob. L. Křemarok
Jan Laro	Červená ob. L. Křemarok
Jan Vanča	Červená ob. L. Křemarok
Jan Štěrba	Červená ob. L. Křemarok

tábora Altengrabow, Stalag XI.A (pri Magdeburgu) a z Weidenbergu, v ktorých som bol väznený v období od 15. novembra 1944 do 14. apríla 1945.

Doslov:

Pán Valocký pôsobí na nás príslovečnou skromnosťou. Zrejme túto vlastnosť má v krvi. Ani sa tomu nemôžeme čudovať. Veď pochádza až z desiatich detí (najstarší, z Belej, z rodiny dedinského krajčírja). V dôležitom okamihu svojho mladého života ako 19 – ročný vedel zaujať správne miesto. Mohol konať aj inak. I takí mladí ľudia boli. Príslušníci POHG, ktorí spolupracovali s Nemcami. Dopustili sa tým zradu na slovenskom národe. Dnes máme možnosť využiť elektronické zdroje, resp. pozrieť si texty, no hlavne obrázky. Zajatecký tábor Altengrabow, Stalag XI. A sa nám predstaví dobovými obrázkami, na ktorých vidíme v okolí tábora aj masové hroby vojnových zajatcov. I ten príslovečný názov Altengrabe v nemčine, v preklade do slovenčiny – staré hroby je vecou na zamyslenie. Skúste posurfovať po internete, a tak si doplniť o tejto dobe svoj obraz. Na čie strane ste? Dôležitá otázka. I v dobe demokracie sa stretávame s inými názormi. Nemeckí fašisti hlavne v podaní niektorých „pisákov“ vychádzajú div nie ovenčení gloriolou na hlavu. A statoční vlastenci, hlavne partizáni ako suroví a bezbožní zabijáci. Áno. SNP malo aj temné stránky. Ako nakoniec každý odpor, každé úsilie o zmenu. Nesmieme však takéto názory zovšeobecňovať. Berme tieto veci aj cez prizmu charakteru človeka, jednotlivca.

J. Jarkovský

Základná škola

Vyučovanie trochu inak...

Zážitkové učenie má v dnešnom vyučovacom procese nezastupiteľné miesto. Naši žiaci opustili brány školy a navštívili Slovenskú národnú knižnicu v Martine, kde sa mohli zoznámiť s jej priestormi a dozvedieť sa o službách, ktoré svojim klientom poskytuje. Okrem toho si prezreli najstaršie knižné pamiatky, zoznámili sa s ich archiváciou a s novým projektom digitalizácie knižnice. Neskôr sa presunuli na Národný cintorín. Prezreli si ho a vypočuli zaujímavé slová pracovníčky Literárneho múzea v Martine. Dozvedeli sa, ktoré významné osobnosti tu našli miesto svojho posledného odpočinku. Exkurzia žiakom následne pomohla lepšie pochopiť pilotnú časť sitkomu www.narodnycintorin.sk, ktorú si mohli pozrieť 18.11.2015 v Slovenskom komornom divadle. Dvadsať žiakov ôsmeho ročníka bolo nadšených uvedeným predstavením a na jar navštívia ďalšie časti. Siedmci spojili tiež príjemné s užitočným a zúčastnili sa prednášky – vyučovacej hodiny slovenského jazyka a literatúry s názvom Tvárou k národu venovanej 200. výročiu narodenia Ľudovíta Štúra. Prednáška bola literárno – historickou sondou do dejín spisovnej slovenčiny. Bola doplnená zaujímavou expozíciou inštalovanou v Literárnom múzeu SNK. Projekt

predstavil Ľ. Štúra ako tvorca konceptu modernizácie slovenskej spoločnosti, ako aj jeho národnobuditeľské aktivity. O ich návšteve sa môžete presvedčiť aj v TV Turiec, ktorá práve v tom čase 6.11.2015 nakrúcala reláciu o uvedenej výstave. Naši siedmci odpovedali na otázky a boli v televíznom vysielaní. Niektorým pani redaktorka vyrazila dych, ale my sme im držali palce. Veď v televízii nie sme každý deň...

JCH

Materská škola

Čo sa dialo v materskej škole.

Počas letných prázdnin sme nezaháľali. Naším úsilím bolo vylepšiť, čo sa dalo v rámci našich možností. Za pomoci obce a p. Kubíka sme vynovili umyváreň. Boli vymenené detské toalety. Tým sa nám podarilo odstrániť dlhodobý pretrvávajúci zápach. Omaľovali sme, zakúpili dávkovače na mydlá aj nové zrkadlá, upratali a vyzdobili. Na chodbe sme vynovili šatňové skrinky. Šikovná p. učiteľka a p. upratovačka ich oblepili farebnou samolepiacou tapetou. Celá šatňa sa tým príjemne rozjasnila. Na vstupné schody sme nalepili koberec, aby sa predišlo úrazu pre pošmyknutie. Farebné zábradlie samo „hovori“, že vchádzame do materskej školy.

V spolupráci s rodičmi sme sa zapojili do projektov „Zlatá rybka“ a „Blue Sky Involve“. V projekte „Zlatá rybka“ sme získali finančné prostriedky, za ktoré boli zakúpené environmentálne pomôcky pre deti na výchovno-vzdelávaciu činnosť. Projekt „Blue Sky Involve“ nám pomohol vynoviť pieskovisko. Šikovní ľudia z firmy Trim leader nezaháľali a v rámci tohto projektu nám prišli na pomoc. Pieskovisko má novú plachtu, upravené okolie a nové dosky (lavičky), na ktorých deti pri hre sedia. A aby sa im to aj páčilo, tiež sú tie lavičky pekné, farebné. Ešte sme plánovali natrieť plot, ale to sa nám z dôvodu počasia nepodarilo stihnúť. Táto práca nás bude čakať na jar.

Pre deti sme pripravili množstvo zaujímavých aktivít, ako napríklad: farebný týždeň zdravej výživy, jesenné tvorenie z prírodnín a lesných plodov, šarkaniádu i besedu so zdravotnou sestrou. Navštívili sme tiež autoservis. Boli

sme sa pozrieť na výstave ovocia a zeleniny v KD. Deti sa usilovne pripravovali na vystúpenie k Mesiacu úcty k starším, kde potešili oči svojich starých rodičov. V materskej škole sme mali aj krásne divadielko.

V októbri sme usporiadali „Rodinnú olympiádu“ na ihrisku vedľa materskej školy. Stretli sme sa tam spolu s rodičmi, aby sme v duchu hesla „V zdravom tele, zdravý duch“ urobili niečo pre svoje zdravie a tým motivovali k takýmto aktivitám všetky deti, ale aj ich rodičov. Akcia sa nám veľmi vydarila a tešíme sa na ďalší rok.

V decembri sme si spolu s rodičmi vyzdobili našu škôlku k najkrajším sviatkom roka.

Vianočnú besiedku spojenú s Mikulášom sme pripravili

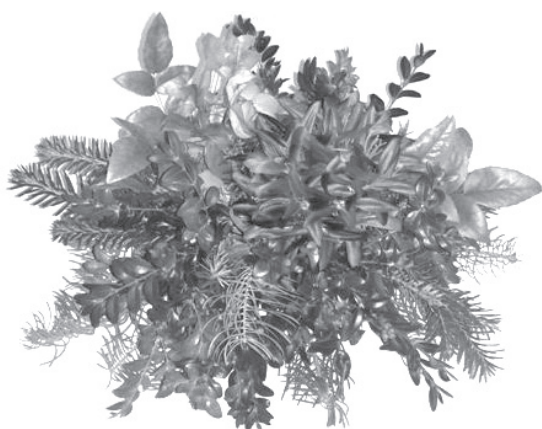
dňa 07.12.2015 v KD. Pozvanie prijal aj p. starosta, ktorý sa tiež prihovoral k rodičom. Príjemná hudba, posedenie s občerstvením, milý program detí a samozrejme skvelý Mikuláš a jeho pomocník čert. Prežili sme krásny decembrový podvečer a verím, že si rodičia nachvíľu vydýchli od predvianočného zhonu. Na vianočných trhoch sme získali finančné prostriedky, za ktoré deťom zakúpime pekné hračky do tried. Ďakujeme rodičom za pomoc, koláčiky a p. starostovi za ovocie.

IS

Kultúra

Jesenné dekorácie

V jeden jesenný večer sme sa znovu kochali nad výrobkami, ktoré nám už tradične predviedla p. Jitka Bíziková. Každá z nás si kúpila jej krásne výrobky, ktorými sme si mohli skrášliť naše domácnosti, ale aj hroby našich zosnulých

Talkshow Mariána Lechana

Obec reagovala na ponuku Mariána Lechana na zakúpenie 20 lístkov na jeho šou. Tí ktorí sme sa zúčastnili, boli sme nadšení jeho vzácnymi hosťami a atmosférou štúdia. Hlavným lákadlom bola herečka a rodáčka z Martina Zuzana Kronerová, ktorá program spestrila aj spevom. Zaujímavým hosťom bola Janica Lacová, ambasádorka svetoznámeho kuchára Jamieho Olivera na Slovensku

Mikuláš

5. 12. 2015 bol deň pre naše deti jeden z najkrajších v roku, lebo k nám zavítal Mikuláš. Tejto tradičnej akcii predchádzala netradičná. Pred KD sa podávala kapustnica, ktorú pripravili

členky MKS. Pripravený bol aj starostovský vianočný punč. V stánkoch sme si mohli kúpiť chutné perníčky, oblátky a vianočné dekorácie. V stane sa postretali známi, a tak spolu s deťmi a vnúčatami čakali na rozsvietenie stromčeka a príchod Mikuláša. A potom v sále KD sa ho dočkali. Neprišiel len sám, ale aj so svojimi pomocníkmi anjelom a čertom a porozdávali im balíčky sladkostí.

Ivica Kubíková

Priateľsko-partnerská návšteva

V ostatných novembrových dňoch od 26. do 28. nás navštívili priatelia – zástupcovia z partnerských obcí Valaliky a Košťany v Čechách. Návštevu privítal pán starosta Ing. Bunganič, ku ktorému sa pridalo aj niekoľko našich poslancov. V družných rozhovoroch strávili spoločne pár hodín v Turčianskom Dvore. Nasledujúci deň, po raňajkách, v sprievode pána starostu a pána Romana Michalku išli hostia na prehliadku Hasičského múzea do Priekopy, kde si mohli pozrieť expozície konských a ručných striekačiek, motorových striekačiek, oddelenie výzbroje a výstroje, zbierky medzinárodných uniforiem a hasičské automobily. Nasledoval obed a potom relax v Aquaparku Turčianske Teplice. Po príjemnom oddychu pokračovalo stretnutie večerou v reštaurácii Villaggio, na ktorej sa zúčastnili aj niektorí poslanci. Všetci družne spomínali na stretnutia, hovorili o práci, o tom, čo sa deje u nás, vo Valalikoch a v meste Košťany. Pán starosta pripomenul, že ďalšie spoločné stretnutie, ale vo väčšom počte účastníkov, sa bude konať u nás začiatkom júna 2016. V príjemnej atmosfére čas utekal rýchlo, no bolo treba rozlúčiť sa. Rozlúčky bývajú aj smutné, no táto nebola, pretože si všetci uvedomovali, že sa čoskoro opäť stretnú. Náš pán starosta poďakoval prítomným za spoločne strávené chvíle a poprial šťastnú cestu domov.

(ij)

XXI. Letné športové hry samosprávy v Sučanoch.

Ako každý rok, vždy na inom mieste, tak aj tohto roku oficality, úradovanie a paragrafy boli nahradené športom. 3. júla sa v Sučanoch konalo jednodňové stretnutie, na ktorom okrem výmeny rôznych informácií poslanci obecných a mestských zastupiteľstiev a úradov súperili v rôznych športových disciplínach. Na tomto stretnutí sme mali aj našich zástupcov. Neostalo len pri pasívnej účasti, ale sa môžeme pochváliť aj oceneniami a to:

- Dominika Halienová – 2. miesto – Hod brvom
– 3. miesto - Kop 11-tok
Blanka Rusnáková – 2. miesto – Kolky
– 2. miesto – Strel'ba z luku
Lubomír Hlinka – 2. miesto - Kolky

Pamiatka na zosnulých.

Opäť po roku prišiel čas, kedy sme spomínali na všetkých našich blízkych, ku ktorým sa dnes môžeme vrátiť už len v spomienkach. Ekumenická spomienka v Dome smútku už 14 rokov spája ľudí v jednote dobrej myšlienky a spomienok na svojich blízkych. Prítomným pri Pamiatke na zosnulých sa vo svojom príhovore prihovoril starosta obce Ing. Marián

Bunganič a poetickým slovom p. Evka Potůčková. Slovom Božím, modlitbami a kázňou slova Božieho poslúžili bratia farári Mgr. Marek Szabó z ECAV cirkevného zboru v Príbovciach a Mgr. Miloš Pikala z r.k. farnosti Turčiansky Peter.

Stretnutie seniorov.

*Plynie čas, keď v zrkadle objaví sa vlas, niť strieborná.
Čas je čas a s časom nie sú žiadne žarty.
Ani čas nemá čas určený.*

Október je mesiac, pre ktorý je príznačné oblečenie prírody do krásnych farieb. Príznačné sú tiež posledné teplé lúče slniečka a postupná príprava na zimu. Je to mesiac, keď

dobry hospodar pozbieral úrodu a pripravuje sa na zimu. Jar, leto, jeseň a zima sú štyri ročné obdobia. Aj v živote človeka sú obdobia porovnateľné s týmito ročnými. Možno si povieť, že máte radšej jar, leto či zimu. Ale jeseň je dar – verte tomu. Zúročí celoročnú prácu a námahu. Do života prinesie múdrosť, pokoj a vyrovnanejší pohľad na svet. Jeseň života je nielen krásne, ale aj zvláštne obdobie. Čas sa zrýchľuje, človek spomaľuje. Drobné radosti nadobúdajú väčší zmysel. Človek si viac váži každý deň, ktorý prežil v zdraví. Je pre neho darom a potešením porozprávať sa s priateľom, či stretnúť dobrého suseda. A práve takýto výnimočný deň prežili naši seniori dňa 16. októbra 2015, ktorí prijali pozvanie od obecnej samosprávy na spoločné stretnutie a posedenie do sály kultúrneho domu v obci. Starší ľudia si zaslúžia úctu, lásku, pochopenie, trpezlivosť, vďaka a pomoc. Toto všetko im prejavil vo svojom príhovore starosta obce pán Ing. Marián Bunganič a kyticou kvetov obdaroval najstaršiu občianku našej obce pani Annu Čuchorovú. Vzácnu chvíľu spríjemnili svojim vystúpením deti z Materskej školy v Košťanoch nad Turcom, tiež žiaci zo Základnej školy v Košťanoch nad Turcom a heligonkári Andrej a Milan Majerčíkovci. Sviatočné posedenie bolo obohatené zábavnou tombolou, vzájomnými priateľskými a susedskými rozhovormi, peknými spomienkami na uplynulé roky, priateľov a mladosť.

T.B.

To sú herci!“

Tieto slová odzneli nielen na javisku, ale aj v hľadisku. 31. októbra sme divadlactíví občania Košťian doplnení aj susedmi zo Žabokriek zabľúdili do Ostrovského lesa, ktorý do nového šatu odeli v Slovenskom komornom divadle v

Martine. Pohľad na spoločnosť sa preniesol aktuálne aj do tejto doby – obohacovanie, kalkulovanie a karierizmus. Herecké výkony Jany Olhovej (ktorá za túto úlohu získala cenu Těšínský anděl), Dana Heribana, Mareka Geišberga a ďalších hercov, ale aj réžia, scéna, kostýmy zanechali v nás hlboký umelecký zážitok.

AV

Spomienka na EXPO.

Som jedna z Vás, jednoduchá a obyčajná žena. Možno som len mala šťastie, že som mohla využiť svoje schopnosti a talent v prospech iných. Nielenže medovníčky sa stali náplňou mojej živnosti, ale podarilo sa mi povýšiť túto drobnú remeselnú činnosť na umenie. Tak sa o mojich výrobkoch hovorí. Je pre mňa veľkou cťou, že môžem šíriť toto umenie v rámci Slovenska a o to viac v zahraničí. S veľkým rešpektom som preto prijala pozvanie Žilinského samosprávneho kraja a ponuku reprezentovať Slovensko na prestížnej svetovej výstave EXPO v talianskom Miláne.

Naša republika ako jedna zo 146 krajín sveta sa predstavila ako dynamická, životaschopná, energická a duchom mladá krajina. Ponúka nielen neskutočné množstvo zážitkov a krásnych miest, ale tiež množstvo nápadov šikovných, úspešných ľudí. „Slovensko je krajina plná energie. Príďte si k nám dobiť baterky“

Hlavným zámerom bolo predstaviť náš región ako obľúbenú turistickú destináciu cestovného ruchu v rámci Slovenska. Tiež ponúknuť návštevníkom nevšedný zážitok prostredníctvom kultúrneho programu v podaní terchovskej Ťažkej muziky, výrobcu a fujaristu Martina Brxu, tanečnej a hudobnej skupiny mladých. Ľudové remeslá sme prezentovali spolu so známym jedinečným majstrom drotárom z Čadce Jurajom Šeríkom. Program bol obohatený aj o odborné prednášky, výstavy fotografií, prezentácie filmov a ochutnávok tradičných regionálnych špecialít.

Myšlienka a určenie môjho pôsobenia bola „Ako chutí Žilinský kraj“. Návštevníci si mohli nielen ochutnať, ale i vyskúšať zdobenie medových srdiečok a s veľkou pokorou a obdivom sa skláňali pred zručnosťou slovenských žien, ktoré som s hrdosťou zastupovala.

Symbolom nášho pavilónu bolo srdce a myslím, že sa nám podarilo zo srdca odovzdať kus našej mentality, srdečnosti, úprimnosti, temperamentu a práce našich rúk svetu.

Som nesmierne pyšná a vďačná za príležitosť zastupovať na tak významnom svetovom podujatí svoju krajinu, rodné Kysuce. Ale predovšetkým obec, v ktorej žijem a kde sa zrodila myšlienka venovať svoj život sladkým medovníčkom.

Mária Balačinová

BEH SNP

Jedného krásneho, slnečného a teplého dňa - 30. augusta 2015 sa uskutočnil Beh SNP v Košťanoch nad Turcom. Organizovala ho komisia mládeže a športu v spolupráci s komisiou pre zdravotníctvo a sociálne veci.

Už od rána sa varil pre účastníkov behu guľáš, ktorý dostali zadarmo. Naši hasiči postavili stan, stoly a dávali pozor na bezpečnosť pri behu. O 9⁰⁰ hod. odštartovala p. M. Cingelová prvú časť podujatia, kde si v priamom bežeckom súboji zmerali sily dievčatá a chlapci do 15 rokov. Dĺžka

trate bola cca 800 metrov. V tejto kategórii sa zúčastnilo 12 detí. O 10⁰⁰ hod. odštartovali starší (od 16 rokov vyššie, bez rozdielu pohlavia, veku a zdravotného stavu). V kategórii starších sa zúčastnilo 9 bežcov s dĺžkou trate cca 1,5 km. Išlo nám hlavne o to, že: „Nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa, Preto sa celá akcia niesla v pohodovej a veľmi priateľskej atmosfére.

Treba sa poďakovať sponzorom, ktorí sa postarali, aby ani jeden z účastníkov neodišiel s prázdnu rukou, a to: Turčianskemu dvoru, Turčan Delte, Lucke Kalankovej, Autotechne a tak isto aj našej obci. Ďakujeme tiež pretekárom, divákovi, hasičom a členom hore spomínaných komisií, vďaka ktorým tento deň bol super!

Text a foto: Dominika Halienová

Advent

Advent pochádza z latinského adventus a znamená príchod. Myslíme, očakávame a pripravujeme sa na oslavy prvého Pánovho príchodu do tejto časnosti - oslavy Jeho narodenia - Vianoce. Prvý Pánov príchod nám zásadne pripomína, akou ľudským chápaním nepredstaviteľnou láskou nás miluje náš Nebeský Otec. Pre záchranu nás hriešnikov neváhal vstúpiť do tohto sveta, stať sa človekom a vydať sa na milosť a nemilosť nášmu hriešnemu pokoleniu, aby nás zmieril so sebou. Vstupujeme teda do obdobia, ktoré nás priam nabáda zásadne uvažovať nad touto skutočnosťou a pýtať sa sám seba: Som si vedomý, čo v skutočnosti Boh pre mňa robí? Reflektujem túto lásku, ktorú nezaslúžene prijímam? Nechám ju tvorivo meniť môj život? Som schopný čo i len na chvíľu sa pristaviť, nájsť si čas na seba, na svoju rodinu, na deti a zamyslieť sa, akým smerom sa uberá môj duchovný život? V očakávaní veľkej radostnej noviny, v očakávaní radostného evanjelia o narodenom Božom Synovi by sme sa o to mohli aspoň pokúsiť.

Druhým veľmi vážnym momentom, nad ktorým by sme v Advente mali uvažovať, je druhý Pánov príchod. Ten sa udeje, keď sa naplnia dejiny a čas. Jeho príchod bude znamenať začiatok Božieho súdu. Celé ľudstvo, bez ohľadu na to,

kto kedy žil v tomto svete, postaví sa pred Kristovu súdnu stolicu a bude vydávať počet zo svojho života. Zásadnými kritériami preto, aby sme obstáli pri dni zúčtovania sú láska, pokoj, milosrdenstvo, odpustenie, záujem o svojho bližného a predovšetkým viera v nášho Pána Ježiša Krista, ktorá sa nám, povedané slovami apoštola Pavla, počíta za spravodlivosť. Tvárou tvár vlastnej pominuteľnosti treba sa nám tiež pýtať: Som pripravený predstúpiť pred súdnu stolicu Božiu, hoc by sa môj život skončil už v tomto momente? Mám vysporiadané vzťahy so svojimi blíznymi? Poprosil som o odpustenia toho, komu som vedome či nevedome ublížil? Som si vôbec vedomý vlastnej hriechnosti, alebo som o sebe skalopevne presvedčený, že vlastne odpustenie nepotrebujem? Sú to zásadné existenciálne otázky, ktoré nám môžu zásadne pomôcť v duchovnom raste.

Advent je tichým obdobím. Je ako stvorený na našu osobnú duchovnú obnovu. Všetkým Vám prajem, milí čitatelia, aby ste taký hlboký, požehnaný advent prežili, naplňajúc svoje vnútra istotou, že skutočným a jediným východiskom našich životov je Pán Ježiš Kristus, ktorého príchod vrúčne očakávame.

Marek Szabó, ev.a.v.farár

Kým zahryzneme do kapra...

Žijeme v Európe, ktorá je súčasťou Západu, civilizácie, ktorá v súčasnosti dominuje svetu a ktorá dosiahla dovtedy nepredstaviteľný stupeň rozvoja vedy, techniky, slobody či blahobytu svojich obyvateľov. Odkedy sme sa po novembri 1989 vrátili do náručia tejto civilizácie aj my ako národ, považujeme za samozrejmé, že máme podiel na jej úspechu – a dokonca vyjadrujeme veľkú nespokojnosť, ak nám pripadá, že výtobytky tejto civilizácie, ako ich vidíme v krajinách na západ od nás, k nám prichádzajú akosi príliš pomaly...

Historik J. M. Roberts v knihe *Triumf Západu* píše: „Nikto z nás by dnes nebol tým, kým je, keby takmer pred dvoma tisícročiami hŕstka Židov neuverila, že našla veľkého učiteľa, videla ho zomrieť na kríži, spočinúť v hrobe a vstať z mŕtvych“ – a nespoznala tak, že tento učiteľ bol nekonečne viac, než len učiteľ: Boh sám osobne, ktorý sa v Ježišovi Kristovi stal človekom a navždy tak spojil Nebo so zemou.

Aj tento rok, na Vianoce, budú kresťania oslavovať narodenie Ježiša Krista plní radosti a jasania. Veď v Ňom sme dostali dar nového Života, opravdivého Života, plnosti Života, v porovnaní s ktorým všetko to, čo sme žili predtým, javí sa už len ako šedá nuda. Áno, Ježiš nás naučil, čo to znamená „žiť naplno“ a „užívať si života!“

Ale všetci ľudia dobrej vôle by sme na Vianoce mali osláviť aj narodenie nášho sveta, civilizácie a kultúry, v ktorej žijeme, ktorej dobrodenia využívame a ktorej hodnoty sú nám tak drahé. Lebo či sa to už niekomu páči alebo nie, naša civilizácia stojí na Kristovi. S Ním povstáva a bez Neho sa mrví a padá. Dnes, keď sa nám zdá, že sa Európa skôr mrví, rozpadáva navonok, ale ešte viac vnútorne, prázdna a bez vôle žiť a prežiť, je uvedomenie si tejto pravdy ešte dôležitejšie. Vianoce sú tak pre nás všetkých dobrým časom i miestom urobiť to. A priznám sa úprimne, aj keby som bol ateistom a neveriacim človekom, zo všetkých síl by som sa usiloval, aby kresťanstvo na Slovensku a v Európe vzrastalo a prekvitalo. Lebo kým bude, bude prekvitať aj jeho civilizácia, jej blahobyť, slobody i tie ostatné krásne výtobytky, ktoré využívame všetci, nielen kresťania.

Požehnané, pokojné a radostné Vianoce všetkým!

Miloš Pikala, farár z Turčianskeho Petra

Knižnica v Košťanoch nad Turcom

Kniha je základom poznania, učiteľom vekov, vládcom kráľovstva ducha (Seneca)

Naša miestna knižnica je v prevádzke a dovoľte, aby som vám ju predstavila.

V súčasnosti sa na nachádza vo vynovených priestoroch obecného úradu (vchod od pošty) a býva otvorená každý pondelok a štvrtok od 17⁰⁰ – 19⁰⁰ hod.

Fond knižnice momentálne tvorí 2 174 kníh rôznych žánrov. Sú to knihy pre dospelých, ako aj ženské romány od domácich a zahraničných autoriek, ale aj milovníci detektívok si majú čo vybrať. Detská literatúra je zastúpená pre všetky kategórie od najmenších (leporelá) až po studentov. Nájdu si sci-fi romány, povinné čítanie, poéziu, ale aj odbornú literatúru pre seminárne úlohy.

Nové knihy sa kupujú každoročne v počte 50 – 60 ks.

Knižnicu viem od roku 1987. Je to krásna práca a teším sa z každého nového čitateľa. Mám radosť z detí, ktoré si prídu pozrieť odbornú literatúru, aby si mohli urobiť referát do školy. Z každého čitateľa, ktorý si myslí a vie, že kniha k životu patrí, že nás učí byť lepším a lepšie chápať súvislosti.

Hlavne ďakujem obecnému úradu, že aj v týchto ťažkých ekonomických časoch a v dobe, keď sa hovorí, že kultúra je zbytočná (teda aj knihy), podporuje túto knižnicu, prideliť financie na nové knihy a tým robí radosť nám všetkým, ktorí radi čítame.

Knihovníčka Emília Bieliková

Bude kaštieľ miestom kultúry aj pre Košťancov ?

Náš rokokovo-klasicistický kaštieľ z pätnásteho storočia tvorí v súčasnosti spolu so záhradou krásne upravený priestor, vhodný pre kultúrne podujatia. Vďaka majiteľke pani Ing. Otílii Čamborovej sa už niekoľko rokov z nádvorja kaštieľa ozýva hudba a spev. Nie sú to už iba slovenské evergreeny a klasika. Toto leto nás do parížskych kaviarní plných emócií a silných melódii, ale aj overených svetových hitov, vtiahli profesionálne hudobníčky Katarína Kozelková /violončelo/, Marcela Vilhanová /akordeón a saxofón/ a známa speváčka Petra Humeňanská zo skupiny BON BON TRIO.

Ružová záhrada kaštieľa sa však premenila aj na Rock 'n' Roll-ovú, okrášlenú nielen ružami, ale hlavne hudbou, spevom a ťažkými strojmi. Začalo to len poklepkávaním nôh do taktu a potom sa aj tancovalo bez rozdielu veku. Vďaka chalani z TEDDY TOYS.

AV

71. výročie SNP

Slovenské národné povstanie je jednou z najvýznamnejších udalostí našich novodobých dejín. Dokázalo zmobilizovať desiatky tisíc ľudí. Títo ľudia presvedčení o správnosti svojho konania a vedení túžbou po slobode a spravodlivosti čelili početnejšej, ale aj skúsenejšej nemeckej armáde. Do národnooslobodzovacieho boja sa zapojili aj občania Košťian nad Turcom. Mnohí v nerovnom boji s nepriateľom položili to najvzácnejšie – svoj život.

Dňa 27.8.2015 sa uskutočnilo stretnutie občanov pri príležitosti 71. výročia SNP. Pietny akt sa začal príhovorom starostu obce Ing. Mariána Bunganiča pred budovou Obecného úradu Košťany nad Turcom, na ktorom je pamätná tabuľa padlým vojakom. Minútou ticha si účastníci pietneho aktu uctili pamiatku všetkých, ktorí zomreli v boji za našu slobodu. Potom sa spoločne premiestnili na miestny cintorín k pamätníku padlých vojakov. Básňou sa prihovorila pani Ivica Kubíková a starosta obce predniesol slávnostný príhovor. Tohtoročné oslavy výročia SNP v Košťanoch nad Turcom boli slávnostnejšie a dôstojnejšie vďaka účasti členov Klubu vojenských výsadkárov Slovenskej republiky pána P. Švrlu a pána J.Gordíka a vojakov z útvaru 1037 práporu výcviku v Martine, ktorí držali čestnú stráž pri pomníku padlých vojakov a pri hrobe pána Dionýza Tomčányho. Položenie kytice vďaka a zapálenie sviečok na ich hrobách umocnilo slávnostnú chvíľu pietneho aktu. V úcte a tichej spomienke sme sa zastavili aj pri hrobe bývalého košťianskeho občana pána Dionýza Tomčányho. Jemu sa stal osudný piatok trinásteho októbra roku 1944. Zahynul pri havárii lietadla na vrchu Slemä. Sovietske dvojmotorové dopravné lietadlo prepravovalo príslušníkov 2. československej paradesantnej brigády na pomoc SNP.

Uplynulo už 71 rokov od vypuknutia SNP. Účastníci pietneho aktu svojou prítomnosťou vyjadrili týmto vzácnym ľuďom, ktorí bojovali za našu slobodu, vďaka a úcte za ich odvahu a statočnosť. Za to, že sa dokázali vzoprieť zlu a nadvláde, dokázali bojovať za svoje ideály, dokázali podstúpiť utrpenie a dokázali zomierať. Bola to veľká chvíľa našej histórie, ktorá nám odkázala: "Vážte si slobodu, stojte na strane pravdy a spravodlivosti a konajte odvážne.

T.B.

130. ročná história hasičov v Košťanoch nad Turcom

Hasičská ochrana a jej dobrovoľnosť je súčasťou kultúry každej vyspelej spoločnosti. Dôkazom toho je zakladanie dobrovoľných hasičských zborov. Na Slovensku sa tak deje už od začiatku sedemdesiatych rokov 18. storočia.

Vznik prvej Československej republiky umožnil rozmach slovenských hasičských organizácií. Poprední predstavitelia slovenského hasičstva sa 5. augusta 1922 zišli v Trenčíne a založili Zemskú hasičskú jednotu ako vrcholný orgán hasičstva na Slovensku.

Zo živelných pohrôm mali najhoršie následky požiare, pretože privádzali ľudí na mizinu. V septembri roku 1781 vypukol v našej obci jeden z prvých veľkých požiarov, zaznamenaných v histórii. Počas tohto požiaru ľahli popolom obytné domy, maštale, sypárne, stodoly, taktiež obilie, poľnohospodárske náradie a uhorelo aj niekoľko kusov dobytká.

Prvý záznam o činnosti hasičov a o stavbe hasičskej strážnice v Košťanoch nad Turcom bol zapísaný v roku 1854, kde bolo uvedené: „Na ulici zvanej „Na dedine“, odkiaľ sa bočná ulica obráti na západ, na jednom rozšírenom priestore stojí strážnica s malou pozorovňou. Tam sú uložené striekačky a iné hasičské náradie. Strážnica je postavená z kameňa a v pozorovni konajú členovia hasičského zboru nočnú službu od 15. júna do 20. októbra.“

V roku 1865 mali občania obce prvú výzbroj na zdoľávanie požiarov, a to: 1 vozovú požiaru striekačku, 4 ručné požiarne striekačky, 79 rebríkov, 78 požiarňických hákov, 69 sudov na vodu, 86 krčahov na vodu a 91 sekier.

Na príkaz Župného úradu v Martine bolo zakázané fajčiť na verejnom priestranstve, vo dvore a pri hospodárskych stavaniach. Za porušenie zákazu boli uložené pokuty. Nemajetný bol zatvorený na jedeň deň v župnom žalári.

Náš dobrovoľný hasičský zbor bol založený v roku 1885. Jeho prvým veliteľom bol Ján Šedaj st., ktorý túto funkciu vykonával až do roku 1921. Ďalším spoluzakladateľom bol Andrej Párička.

Požiare sa opakovali. Boli aj straty na ľudských životoch. Preto obecné zastupiteľstvo už koncom roku 1893 vo svojom rozpočte počítalo s potrebnými financiami na nákup novej požiarnej striekačky.

Prvá ručná požiaru striekačka, čiže konský dopravný voz a rebríky boli zakúpené v roku 1894 a v tom istom roku boli taktiež nadobudnuté blúzy pre požiarňikov, ktoré ušil tunajší krajčír Ondrej Ret'kovský.

Postupne bola zrekonštruovaná požiaru strážnica, zakúpená motorová striekačka DS-16 nazývaná STRATILEK. V roku 1940 bola dokončená budova notárskeho úradu, poštového úradu s miestnosťou pre porady hasičského zboru a strážnicou s veľkou vežou na sušenie hadíc.

Postupom rokov došlo k modernizácii techniky. Pribudla príviesná motorová striekačka PPS – 12, motorové vozidlo ARO M – 461, AVIA 31 a v roku 2013 Škoda 706 RTHP.

Za 130 rokov existencie hasičského zboru v obci sa vo výbore a vo funkciách vystriedalo množstvo obetavých ľudí, začo boli aj ocenení.

Postupne sme si vychovávali aj nástupcov z Krúžku mladých požiarňikov „PLAMEN“ pri Základnej škole v Košťanoch nad Turcom pod vedením pani učiteľky Viery Vyletelovej. No aj ďalších zánietencov, ktorým záležalo na tejto dobrovoľníckej činnosti a na výchove mladej generácie. Uvedené sa skutočne vypláca. Dnes nás mládež úspešne reprezentuje na rôznych hasičských súťažiach.

Po 70-tich rokoch od postavenia hasičskej zbrojnice sme získali nové priestory prístavbou zbrojnice a zasadacej miestnosti.

Želáme nášmu hasičskému zboru do ďalších rokov súdržnosť, dobré vedenie, úspechy na súťažiach, v odbornej príprave a hlavne - čo najmenej ostrých zásahov. Pre ďalšie obdobie ostáva veriť, že mená zakladateľov, dlhoročných členov nebudú zabudnuté a práca hasičov bude aj naďalej aktívna.

Roman Michalko

DHZ

Dobrovoľní hasiči sú neodmysliteľnou súčasťou našej obce a svojou širokou a pestrou paletou činností prispievajú do života v nej.

- V lete sme oslávili 130. výročie založenia nášho dobrovoľného hasičského zboru. V sobotu od rána

bola v kultúrnom dome verejnosti sprístupnená bohatá výstava zo života koštianskych hasičov. Pred kultúrnym domom mohli občania vidieť historickú, ale aj súčasnú hasičskú techniku. Po obede sa začali schádzať pozvané hasičské zbory z okolitých obcí a o pätnástej hodine po slávnostnom nástupe sme sa premiestnili na ceremoniál do miestneho letného Kola pod lipami. Potom prišiel čas na slávnostný akt, bolo ním bitie pamätných klinec do žrde čestnej zástavy, ktorú nášmu zboru pri príležitosti významných osláv odovzdali zástupcovia DPO SR.

- Boli sme úspešní v hasičských súťažiach počas celej sezóny a radosť nám robili hlavne mladí hasiči a tiež naše ženy.

Mladí hasiči boli úspešní v Turčianskej hasičskej lige, kde

sa v celkovom poradí umiestnili na 3. mieste v kategórii chlapcov.

Naše ženy si počínali v pohárových súťažiach celkom dobre. Z 12 súťaží doniesli domov 8 pohárov.

Veríme, že tak, ako sme boli úspešní v roku 2015, tak sa bude dať obom súťažným družstvám aj v nasledujúcej sezóne.

Roman Michalko

DHZO v Lešti.

Na základe pokynu prezidenta Hasičského a záchranného zboru SR č.5/2015 o vykonávaní výcviku členov dobrovoľných hasičských zborov obcí vo Výcvikovom

Simulácia nehody v Leteckých opravovniach.

centre HaZZ Lešť sa zúčastnili uvedeného výcviku aj členovia Dobrovoľného hasičského zboru v Košťanoch nad Turcom. Košťany nad Turcom boli zaradené znovu v roku 2015 do skupiny „A“ taktického výcviku jednotiek DHZO. V moderných trenažéroch si mali naši hasiči možnosť vyskúšať hasenie požiaru rodinného dvojposchodového domu so silným zadymením, tiež vyhľadávanie zranených osôb. Z taktického domu boli postupne evakuované osoby (figuríny). Celkový počet evakuovaných osôb bol šesť. Figurína používaná na taktický výcvik má váhu od 60 do 90kg.

Na trenažéri „Rumovisko – zbornisko“, v modelovej situácii bola nehoda v leteckých opravovniach. Úloha bola lokalizovať ohniská požiaru a ich likvidácia, následne vyhľadávať v troskách zranené alebo nezvestné osoby a ich transport k lekárskej pomoci. V troskách bola nájdená jedna zranená osoba. Naša jednotka túto osobu vyprostila zo sutín a za pomoci dostupných prostriedkov (hliníkový rebrík) evakuovala zranenú osobu k lekárskej stanovišti.

Ďalším výcvikom bol požiar na druhom a piatom poschodí výškovej budovy, evakuácia osôb a súčinnosť viacerých zásahových jednotiek. Pri tomto výcviku sme zasahovali spoločne s DHZO Turany a s MHZ Martin – Priekopa. Bolo lokalizované a zlikvidované ohnisko požiaru. Následne sa odvetrávali priestory a evakovali postihnuté osoby. Inštruktori ukázali jednotkám jednoduchý, ale veľmi účinný spôsob odvetrania zadymených priestorov za pomoci tlaku vody z hadíc, tzv. hydroventiláciou.

Posledným výcvikom bola diaľková doprava vody v lesnom poraste s prevýšením 90 m. Dopravné hadicové vedenie

malo dĺžku zhruba 1,5 km. Bolo naň použitých 75 kusov zásahových hadíc „B“. Na tomto výcviku sme sa zúčastnili spolu s ostatnými jednotkami z nášho regiónu – s DHZO z Turian, zo Sučian, z Košťian n/T, z Kláštora pod Znievom, z Vrícka a s MHZ Martin – Priekopa.

Počas výcviku zasahovali členovia hasičských jednotiek v zásahových oblekoch, prilbách a v obuvi. Taktiež boli použité autonómne dýchacie prístroje, pre komunikáciu počas zásahov sa využívali rádiostanice, pre odvetranie zadymených prístrojov sa hasiči precvičili vo využití pretlakového ventilátora alebo si vyskúšali hydroventiláciu.

Počas výcviku si naša jednotka mala možnosť vyskúšať nové taktiky, ktoré sú pre dobrovoľné hasičské zbory neznáme. Tieto techniky používajú členovia HaZZ SR. Pre všetkých zúčastnených členov to bol veľmi poučný výcvik, pri ktorom získali nové vedomosti, skúsenosti a zručnosti pre efektívnejšie zdolávanie požiarov a prácu pri rôznych hasičských zásahoch.

Zámerom tohto výcviku, ktorého sa počas nasledujúceho roka majú zúčastniť všetky DHZO na Slovensku zaradené v kategórii A, je masívnejšia podpora spolupráce s dobrovoľnými hasičskými zbormi a lepšie využitie potenciálu tisícov ich členov, ktorí sú pripravení pomáhať pri ochrane života, zdravia a majetku.

Aj týmto spôsobom sa chceme v mene DHZO Košťany nad Turcom poďakovať Ministerstvu vnútra SR a Dobrovoľnej požiarnej ochrane SR, že sme mali možnosť zúčastniť sa výcviku, ktorý majú len jednotky HaZZ SR.

Text a foto: Ľubo Šimo

Únia žien

Jednou z najstarších aktívnych ženských organizácií už od roku 1945, ktorá vytvára priestor pre rozvoj žien a ich plnohodnotnú seberealizáciu, je Únia žien Slovenska s členskou základňou takmer 12 000 členiek. Pri príležitosti 70. výročia vzniku tejto organizácie sa 21. 11. 2015 v kongresovej sále Žilinského samosprávneho kraja uskutočnilo slávnostné zhromaždenie, ktoré pripravila Krajská organizácia ÚŽ v Žiline. Podujatie sa uskutočnilo pod záštitou predsedu Žilinského samosprávneho kraja Juraja Blanára, ktorý vyzdvihol celospoločenský prínos a najmä ochotu, s ktorou ženy pomáhajú tým, ktorí to potrebujú. Takáto veľká členská základňa si podľa neho zaslúži podporu. Na zhromaždení sa zúčastnila aj p. Irena Belohorská - predsedníčka Únie žien Slovenska. Za mimoriadnu, dlhoročnú a aktívnu prácu bolo ocenených 37 členiek, medzi nimi aj predsedníčka ÚŽS v Košťanoch nad Turcom p. Jana Junášová.

Lampiónový sprievod

Naša základná organizácia Únie žien Slovenska usporiadala už 6. ročník lampiónového sprievodu, ktorý sa uskutočnil v posledný októbrový deň. Postupne prišli malé aj väčšie deti v sprievode rodičov a starých rodičov, aby sa zúčastnili obľúbeného lampiónového sprievodu. Každý si pripravil na tento sprievod niečo, čo by naplnilo jeho účel. V rukách detí sa objavili lampióny, ale aj kreatívne lampášiky, svietiace tyčinky a ďalšie výtvy. Z príhovoru predsedníčky ÚŽS p. Jany Junášovej sa účastníci sprievodu a samozrejmé že aj diváci dozvedeli o výnimočnosti tejto udalosti. Sprievod obcou dopĺňala príjemná hudba z miestneho rozhlasu. Na záver pochodu sa k oblohe vzniesli vypustené lampióny šťastia, počas ktorých mal každý účastník skryté svoje nevyslovené prianie. „Uchodených a uzimenných“ čakalo pri obecnom úrade pripravené občerstvenie pre deti aj dospelých.

Text a foto: J. Junášová

Klub dôchodcov

Radosť

Hovorí sa, že dôchodca, len čo vstane má zarobené. To však nie je pravda dôchodca-záhradkár sa venuje hlavne aktívnemu odpočinku v záhrade. Teší sa, že prichádza jar, všetko sa prebúdzá. Potom sadiť, seje a sleduje, čo z toho vyrastie, či prídu včielky a či bude z toho úroda. Aká je potom radosť, keď sa môže na jeseň pochváliť svojou úrodou aj iným. A najlepšie je, keď sa spolu s ostatnými stretne na zemiakových hodoch. AV

Telovýchovná jednota

Novinky v činnosti TJ Turčan Košťany nad Turcom

Tréner dospelých: Oto Líška

Začiatok zimnej prípravy:

sobota 16.1.2016 o 14:00 na futbalovom ihrisku

Prípravné zápasy:

6.2.2016 (sobota)

14:00 Malý Čepčín – Košťany nad Turcom

13.2.2016 (sobota)

12:00 Košťany nad Turcom – Bystrička
na umelej tráve vo Vrútkach !!!

20.2.2016 (sobota)

16:00 Košťany nad Turcom - Dražkovce
na umelej tráve vo Vrútkach !!!

27.2.2016 (sobota)

10:00 Vrútky st. dorast – Košťany nad Turcom
na umelej tráve vo Vrútkach !!!

5.3.2016 (sobota)

14:00 Košťany nad Turcom – Malý Čepčín

12.3.2016 (sobota)

14:00 Košťany nad Turcom – Bystrička

19.3.2016 (sobota)

14:00 Necpaly – Košťany nad Turcom

Okrem angažovania nového trénera výbor TJ rokuje s kvalitnými hráčmi v snahe zachovať I. triedu aj pre budúcu sezónu.

Tréneri žiakov: Lubomír Hlinka, Milan Marček – žiaci pokračujú v príprave v telocvični

Tréneri prípravky: Jozef Majcher, Ján Strapko ml. – prípravka pokračuje v príprave v telocvični.

O novinkách Vás budeme včas informovať.

Ďakujeme všetkým sponzorom, divákovi a ostatným priaznivcom futbalu za podporu v roku 2015. Veríme, že nám zachováte svoju priazeň aj v nasledujúcom roku a prídete podporiť najmä dospelých v ich úsilí o zotrvanie v súťaži.

Výbor TJ

Obec

FATRA V POHYBE

Aj takto by sa dal nazvať bežecký pretek, ktorý sa odohrával začiatkom leta v horskom teréne Malej Fatry. Zúčastnil som sa ho aj ja, a preto vám ho priblížim. Ide

o pretek s názvom Malofatranská 50-ka, ktorý sa beží z Terchovej až do Strečna. Ako názov napovedá, ide sa po hrebeni Národného parku Malá Fatra a meria pekných 50 km. Pre mňa to bol už druhý ročník a vcelku úspešný. Ale poďme pekne poporiadku od tu až do cieľa.

Je prvý letný víkend. Niečo pred šiestou ráno. Okolo 250 pretekárov netrpezlivo podupáva na parkovisku v Terchovej. V hlave máme všetci myšlienky, čo nás čaká a ako zvládneme náročnú trasu s prevýšením až 3800 m+. Po odštartovaní obavy samozrejme opadnú a sústreďujem sa na určenie správneho tempa behu a vybojovanie poprednej pozície ešte pred vstupom do lesa. Prvé stúpanie bolo na Boboty, kde sa mi podarilo udržať v prvej 10-tke. Zahrievací kopček to bol veru super. Nebol veľmi vysoký, ale zato dosť strmý. Hneď som pochopil, že to bude ťažké, ale tempo som držal aj v druhom stúpaní až do sedla Medziholie. Tam nás čakala prvá občerstvovačka. Po kratučkom osviežení melónom a pomarančom som sa rozbehol ďalej smerom na Veľký Rozsutec. Po chvíli sa beh zmenil na štvoranie sa po skalnatom chodníku až na vrchol. Trošku som si užil krásne výhľady a bez zbytočného zdržiavania pokračujem rýchlym zostupom po severnej strane. Tu sa sformovala malá skupinka a pomáhali sme si až na ďalšiu občerstvovačku. Tá bola tiež v Medziholí, akurát, že sme tam prišli z opačnej strany. Doplnil som si zásoby vody, zjedol ovocie a už zas bežal ďalej. V nohách som mal okolo 22 km, keď som sa dostal na vrchol Stohu. Odtiaľto bolo krásne pozorovať celý hrebeň Krivánskej Malej Fatry. Ale len dovedy, kým som si uvedomil, že to vlastne musím ešte celé prebehnúť. Povzdychol som si, zjedol banán a už som sa rútil za ďalším cieľom. Tým bola Chata pod Chlebom. K nej nebolo tak náročné stúpanie, skôr začínal byť problém s rastúcou teplotou vzduchu. Na chate som si skontroloval priebežné poradie. Držal som si 15-te

miesto, čo ma tešilo, lebo po 32 km som necítil nijakú únavu ani bolesti. Rozhodol som sa ešte pridať a vylepšiť si čas. A tak aj bolo. Od hrany Veľkého Kriváňa som bol už v dobre známom teréne a behanie mi tu skôr dávalo energiu, ako bralo. Na Pekelníku som stretol kamaráta Jula, čo nám šiel naproti a robil fotky. Spoznal som ho z diaľky. Od radosti som mu zamával a jemu sa to podarilo pekne zvečniť. Lúčim sa a bežím na Malý Kriváň, odkiaľ cez Suchý zbíham na poslednú občerstvovačku. Tu si vravím, že do cieľa je už len 9 km. Vykladám z batohu zbytočnú vodu a čo najrýchlejšie opúšťam Chatu pod Suchým. Zbeh do cieľa bol náročný, ale nevzdával som sa a dokonca sa mi podarilo predbehnúť v okolí Starého hradu ďalších bežcov. Do cieľa na kompe v Strečne som si to s noblesou došprintoval na 12-tom mieste s časom 8:55 hod. Konečne som si vydýchol, dal zaslúžených pár pív a čakal na kamarátov. Tí dobiehali až do neskorých nočných hodín.

Ak si poviete, že to bol pekný výkon, tak ďakujem. Čo som vám neprezradil je, že asi 70 pretekárov pokračovalo ešte do cieľa MF100, čo bolo o ďalších 50 km ďalej. A to už je výkon hodný obdivu. O tejto dlhšej trase vám dúfam napíšem už o rok...

Športu zdar ! Kto by chcel behať a nemá s kým, skúste ma kontaktovať.

Autor: Lukáš Kalanka

„Kolóny“

Končil sa jún a relatívny pokoj na ceste I/65 sa zmenil na niečo, na čo sme neboli zvyknutí - tvoria sa kolóny áut. Od zainteresovaných sa dozvedáme, že nás čaká „Obmedzenie v doprave - čiastočná uzávierka rekonštrukcie cesty I/65 v úseku v km 129,029 až 133,620 a rekonštrukcia mostného objektu v uvedenom úseku

(most medzi Košťanmi nad Turcom a Martinom – cesta I/65 ponad „Belianku“).

Naša obec je viackrát denne spomínaná v rozhlase. Vodiči v špičke stoja až po „obchod“, nevidno koniec do Príbovíc a do Martina. Keďže semaforey nefungujú, okrem rodičov detí do školy a zo školy cez cestu prevádza aj p. Pavol Kubík.

AV

Spoločenská rubrika

V živote je len jedno šťastie, milovať a byť milovaný
(George Sand)

Narodili sa:

- Kevešová Bianka
- Mužila Martin
- Brňák Dávid
- Machovičová Laura
- Hampel Matúš
- Krištof Timotej

Rodičom srdečne blahoželáme!

Rozlúčili sme sa:

- Bielik Jozef
- Blahušiak Miroslav

- Kotúč Vladimír
- Kubisová Oľga
- Labánek Jozef
- Vanek Ivan
- Potůček Rudolf

Čeť ich pamiatke.

Manželstvo uzavreli:

- Peschka Martin - Janka Paulovičová
- Ing. Bielik Michal – Ing. Buocová Dušana
- Klein Ján – Janíčková Veronika

Prajeme veľa lásky a porozumenia na spoločnej ceste životom.

Košťianske noviny vydáva: Obec Košťany nad Turcom, 038 41 Košťany nad Turcom č.64, IČO: 00316741 • Registrácia: EV 5187/15, ISSN 1339-956X • Redakčná rada : predseda Ivica Kubíková, zástupca Andrea Výbošťoková dipl.a.h.e., kronikárka obce Mgr. Tatiana Bukovská, historik - editor textu Mgr. Július Jarkovský, grafika Jana Junášová. Redakčná rada Košťianskych novín si vyhradzuje právo články krátiť, editovať, prípadne neuverejniť • e-mail: kostianskenoviny@gmail.com • **Uzávierka príspevkov do č. 1/2016 je 15. 6. 2016** • Počet výtlačkov: 420 • Vychádza 2 x ročne • **Tlač: ALFA print s.r.o. Martin**